

PP Ostruženské rybníky

1. Metodika

Aktualizační botanický průzkum proběhl formou 4 terénních šetření 14. 4., 16.5., 23.6., 1.8. 2019. ZCHÚ při nich bylo projito s cílem zaznamenat ochranně významné druhy rostlin zde rostoucí. Rostliny byly určeny dle Klíče ke květeně (Kubát, 2002) a Exkursionsflora von Deutschland, Band 3 (Rothmaler, 2009). Nomenklatura zjištěných druhů je uvedena dle Klíče ke květeně ČR (Kubát, 2002). Zjištěné druhy pak byly následně porovnány s přílohou II, vyhlášky ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb. a s Červeným seznamem ohrožených druhů České republiky – cévnaté rostliny, aby bylo zjištěno, zda nespádají do nějaké z kategorie ochrany.

Zoologický průzkum v území proběhl v termínech 14. a 20.4., 16. a 26.5., 23. 6., 1. a 4.8. 2019. Zaměřen byl na výskyt ochranně významných skupin obratlovců a doplňkově bezobratlých. Při systematickém procházení lokality byly zaznamenávány všechny druhy ptáků viděné a slyšené do vzdálenosti 50 m od pozorovatele. S ohledem na způsob využití dat (kvalitativní údaje) nebyl pro účely této zprávy ustanoven transekt průzkumu. Pro vyhodnocení pravděpodobnosti hnízdění byly významné druhy ptáků přiřazeny do jedné z kategorií dle nové metodiky pro celostátní mapování hnízdního rozšíření ptáků; 0: druh nehnízdící, A: možné hnízdění, B: pravděpodobné hnízdění, C: prokázané hnízdění¹.

V rámci herpetologického průzkumu byly pro zjištění přítomnosti zástupců místní herpetofauny využity následující metody: přímé pozorování v terénu (případný odchyt jedinců pro nutnost druhové determinace), zjišťování přítomnosti na základě prohledávání potenciálních stanovišť (zimoviště, místa ke slunění, potravní stanoviště, úkryty), vyhledávání jedinců usmrčených na cestách, odlov pomocí keseru.

V rámci výzkumných prací byl v území sledován výskyt ochranně významných druhů hmyzu (brouci, motýli, blanokřídlí, vážky). Doplňkově byl v území sledován výskyt ochranně významných savců v území.

Použité zkratky: Ohrožení: vyhláška MŽP 395/1992 Sb. O – ohrožený druh, SO – silně ohrožený druh, KO – kriticky ohrožený druh; červený seznam mechorostů (Kučera et al. 2012): LR – nt – druh blízky ohrožený, LC – att – druh neohrožený, vyžadující pozornost; rostlin (Grulich & Chobot 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, DD - taxon s nedostatečnými údaji; C1 - kriticky ohrožený, C2 - silně ohrožený (t- s předpokládaným úbytkem historických lokalit 50-90%), C3 - ohrožený či zranitelný druh, C4 - vzácnější taxony vyžadující pozornost; červený seznam bezobratlých (Hejda et al. 2017), obratlovců (Chobot & Němec 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený.

¹ A1 – druh pozorovaný v době hnízdění ve vhodném hnízdním prostředí, A2 – pozorování zpívajícího samce či zaslechnutí hlasů souvisejících s hnízděním, B3 – pár pozorovaný v době hnízdění ve vhodném prostředí, B4 – stálý okrsek s opakovaným zjištěním teritoriálního chování, B5 – pozorování toku či páření, B6 – navštěvování pravděpodobných hnízdišť, B7 – vzrušené chování či varování pravděpodobně u hnízda, B8 – přítomnost hnízdní nažiny, B9 – pozorování ptáků při stavbě hnízda, C10 – odpoutávání pozornosti u hnízda, C11 – nález použitého hnízda, C12 – nález čerstvě vyvedených mláďat, C13 – pozorování starých ptáků přilétávajících k hnízdu či odlétávajících od něho, popř. sezení na hnízdě, C14 – pozorování ptáků při krmení či odnášení trusu z hnízda, C15 – nález hnízda s vejci, C16 – nález hnízda s mláďaty (<http://bigfiles.birdlife.cz/>).

2. Výsledky

2.1. Přehled zaznamenaných druhů rostlin

2.1.1 Zvláště chráněné a ohrožené druhy

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	poznámka
Cévnaté rostliny			
bradáček vejčitý (<i>Listera ovata</i>)	-	C4a	vzácně 11 ks
černýš rolní (<i>Melampyrum arvense</i>)	-	C3	vzácně
kostival český (<i>Symphytum bohemicum</i>)	O	C2t	vzácně
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	O	C3	vzácně
tolije bahenní (<i>Parnassia palustris</i>)	O	C2	vzácně jedinci
kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>)	-	C4a	vzácně
ostřice Davallova (<i>Carex davalliana</i>)	O	C2t	vzácně
ostřice dvouřadá (<i>Carex disticha</i>)	-	C4a	běžně
ostřice Otrubova (<i>Carex otrubae</i>)	-	C4a	roztroušeně
ostřice pobřežní (<i>Carex riparia</i>)	-	C4a	běžně
potočník vzpřímený (<i>Berula erecta</i>)	-	C4a	vzácně
prvosěnka jarní (<i>Primula veris</i>)	-	C4a	vzácně
suchopýr širolistý (<i>Eriophorum latifolium</i>)	-	C2t	vzácně
upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	O	C3	běžně nižší desítky
vlnice chlupatá (<i>Oxytropis pilosa</i>)	-	C3	vzácně
žluťucha lesklá (<i>Thalictrum lucidum</i>)	-	C3	vzácně do 20 ks
vrba rozmarýnolistá (<i>Salix rosmarinifolia</i>)	-	C3	vzácně

2.1.2 Ostatní druhy

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>)	
bodlák (<i>Carduus</i> sp.)	
bršlice kozí noha (<i>Aegopodium podagraria</i>)	
čičorka pestrá (<i>Securigera varia</i>)	
devěsíl lékařský (<i>Petasites hybridus</i>)	
hrachor hlíznatý (<i>Lathyrus tuberosus</i>)	
hrachor luční (<i>Lathyrus pratensis</i>)	
<i>Chara</i> sp.	
chrastavec rolní (<i>Knautia arvensis</i>)	
chrastice rákosovitá (<i>Phalaris arundinacea</i>)	
chrpa čekánek (<i>Centaurea scabiosa</i>)	
chrpa luční (<i>Centaurea jacea</i>)	
jehlice trnitá (<i>Ononis spinosa</i>)	
jetel horský (<i>Trifolium montanum</i>)	
jitrocel prostřední (<i>Plantago media</i>)	
kokrhel menší (<i>Rhinanthus minor</i>)	
kopretina bílá (<i>Leucanthemum vulgare</i>)	
kostival lékařský (<i>Symphytum officinale</i>)	
kozlík lékařský (<i>Valeriana officinalis</i>)	
krvavec toten (<i>Sanguisorba officinalis</i>)	
kyprej vrbice (<i>Lythrum salicaria</i>)	
len počistivý (<i>Linum catharticum</i>)	
medyněk vlnatý (<i>Holcus lanatus</i>)	
mochna šedavá (<i>Potentilla inclinata</i>)	
ocún jesenní (<i>Colchicum autumnale</i>)	

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
orobinec širokolistý (<i>Typha latifolia</i>)	
orobinec úzkolistý (<i>Typha angustifolia</i>)	
orsej jarní (<i>Ficaria verna</i>)	
ostřice chabá pravá (<i>Carex flacca</i> subsp. <i>flacca</i>)	
ostřice klasnatá (<i>Carex spicata</i>)	
ostřice měchýřkatá (<i>Carex vesicaria</i>)	
ostřice obecná (<i>Carex nigra</i>)	
ostřice ostrá (<i>Carex acutiformis</i>)	
ostřice plstnatá (<i>Carex tomentosa</i>)	
ostřice prosová (<i>Carex panicea</i>)	
ostřice štíhlá (<i>Carex acuta</i>)	
ostřice zaječí (<i>Carex ovalis</i>)	
ovsík vyvýšený (<i>Arrhenatherum elatius</i>)	
pelyněk černobýl (<i>Artemisia vulgaris</i>)	
pcháč bahenní (<i>Cirsium palustre</i>)	
prýšec chvojka (<i>Euphorbia cyparissias</i>)	
přeslička bahenní (<i>Equisetum palustre</i>)	
ptačinec trávovitý (<i>Stellaria graminea</i>)	
rákos obecný (<i>Phragmites australis</i>)	
rdest hřebenitý (<i>Potamogeton pectinatus</i>)	
rozrazil potoční (<i>Veronica beccabunga</i>)	
řebříček obecný (<i>Achillea millefolium</i> agg.)	
sítina článkovaná (<i>Juncus articulatus</i>)	
srha laločnatá (<i>Dactylis glomerata</i>)	
starček přímětník	

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
(<i>Senecio jacobaea</i>)	
sveřep vzpřímený (<i>Bromus erectus</i>)	
svízel bahenní (<i>Galium palustre</i>)	
svízel přítula (<i>Galium aparine</i>)	
svlačec rolní (<i>Convolvulus arvensis</i>)	
svízel slatinný (<i>Galium uliginosum</i>)	
svízel syřišťový (<i>Galium verum</i>)	
šalvěj luční (<i>Salvia pratensis</i>)	
štírovník růžkatý (<i>Lotus corniculatus</i>)	
tolice srpovitá	

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
(<i>Medicago falcata</i>)	
třeslice prostřední (<i>Briza media</i>)	
třezalka tečkovaná (<i>Hypericum perforatum</i>)	
tužebníček jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i>)	
vikev ptačí (<i>Vicia cracca</i>)	
vítod chocholátý (<i>Polygala comosa</i>)	
vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>)	
zblochan vodní (<i>Glyceria maxima</i>)	
zevar (<i>Sparganium</i> sp.)	

2.2. Přehled zaznamenaných druhů živočichů

2.2.1 Zvláště chráněné a ohrožené druhy

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	poznámka
čmelák zemní (<i>Bombus terrestris</i>)	O	-	jedinci hráz rybníka Ostruženský
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O	-	jedinci za SZ hranicí PP
Obojživelníci			
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	jedinci Čeperka
skokan skřehotavý (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	KO	NT	vokalizující desítky jedinců Ostruženský, Turecká, Čeperka
skokan zelený (<i>Pelophylax esculentus</i>)	SO	NT	desítky jedinců Ostruženský
rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>)	SO	NT	vokalizující nižší desítky jedinců Turecká, Čeperka
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	SO	EN	vokalizující nižší stovky jedinců Ostruženský, Turecká, Čeperka
Plazi			
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	SO	NT	jedinci Rybárna
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	jedinci hráz Turecká / Ostruženský

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	poznámka
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	O	NT	jedinci hráz Turecká
Ptáci			
moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>)	O	VU	jedinci prokázané hnízdění
jeřáb popelavý (<i>Grus grus</i>)	KO	CR	jedinci hnízdění pravděpodobné
bekasina otavní (<i>Gallinago gallinago</i>)	SO	EN	jedinci hnízdění možné
čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	O	NT	jedinci lokalita potravní stanoviště
čírka modrá (<i>Anas querquedula</i>)	SO	CR	jedinci hnízdění pravděpodobné
racek chechtavý (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	-	VU	jedinci hnízdění možné
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	SO	VU	jedinci hnízdění možné
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	O	LC	jedinci hnízdění možné
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	SO	LC	jedinci hnízdění možné
potápka malá (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	O	VU	jedinci hnízdění možné
potápka roháč (<i>Podiceps cristatus</i>)	O	VU	jedinci hnízdění pravděpodobné
husa velká (<i>Anser anser</i>)	-	VU	jedinci hnízdění pravděpodobné
strnad luční (<i>Emberiza calandra</i>)	KO	VU	jedinci hnízdění pravděpodobné
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	O	NT	nižší stovky jedinců lokalita potravní stanoviště
vodouš bahenní (<i>Tringa glareola</i>)	-	-	jedinci hnízdění možné
kopřivka obecná (<i>Anas strepera</i>)	O	VU	jedinci hnízdění pravděpodobné
orel mořský (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	KO	CR	jedinci lokalita potravní stanoviště
lžičák pestrý (<i>Anas clypeata</i>)	SO	CR	jedinci hnízdění pravděpodobné
chřástal vodní (<i>Rallus aquaticus</i>)	SO	VU	jedinci hnízdění pravděpodobné
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	O	NT	jedinci hnízdění pravděpodobné
cvrčilka slavíková (<i>Locustella luscinioides</i>)	O	EN	jedinci hnízdění možné
rákosník velký (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	SO	VU	jedinci hnízdění možné

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	poznámka
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	O	LC	jedinci hnízdění možné
jiříčka obecná (<i>Delichon urbicum</i>)	-	NT	nižší desítky jedinců lokalita potravní stanoviště
slavík modráček (<i>Luscinia svecica cyanecula</i>)	SO	EN	jedinci hnízdění možné
kulík říční (<i>Charadrius dubius</i>)	-	VU	jedinci hnízdění pravděpodobné
čejka chocholatá (<i>Venellus vanellus</i>)	-	VU	jedinci hnízdění pravděpodobné
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	SO	VU	jedinci lokalita pravděpodobně jen potravní stanoviště
konipas luční (<i>Motacilla flava</i>)	SO	VU	jedinci hnízdění možné

2.2.2 Ostatní druhy ptáků

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	poznámka
bažant obecný <i>Phasianus colchicus</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
brhlík lesní <i>Sitta europaea</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
budníček menší <i>Phylloscopus collybita</i>		LC	jedinci hnízdění možné
budníček větší <i>Phylloscopus trochilus</i>		LC	jedinci hnízdění možné
červenka obecná <i>Erithacus rubecula</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
dlask tlustozobý <i>Coccothraustes coccothraustes</i>		LC	jedinci hnízdění možné
drozd zpěvný <i>Turdus philomelos</i>		LC	jedinci hnízdění možné
holub hřivnáč <i>Columba palumbus</i>		LC	jedinci hnízdění možné
husice nilská <i>Alopochen aegyptiaca</i>	-	-	jedinci
kachna divoká <i>Anas platyrhynchos</i>		LC	jedinci hnízdění prokázané
káně lesní <i>Buteo buteo</i>		LC	jedinci hnízdění možné
konipas bílý <i>Motacilla alba</i>		LC	jedinci hnízdění možné
kos černý <i>Turdus merula</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
králíček obecný <i>Regulus regulus</i>		LC	jedinci hnízdění možné
labuť velká <i>Cygnus olor</i>		VU	jedinci hnízdění pravděpodobné

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	poznámka
lyska černá <i>Fulica atra</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
mlynařík dlouhoocasý <i>Aegithalos caudatus</i>		LC	jedinci hnízdění možné
pěnice černohlavá <i>Sylvia atricapilla</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
pěnice hnědokřídlá <i>Sylvia communis</i>		LC	jedinci hnízdění možné
pěnice pokřovní <i>Sylvia curruca</i>		LC	jedinci hnízdění možné
pěnkava obecná <i>Fringilla coelebs</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
polák chocholačka <i>Aythya fuligula</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
polák velký <i>Aythya ferina</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
rákosník prožkovaný <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		LC	jedinci hnízdění možné
rehek domácí <i>Phoenicurus ochruros</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
skřivan polní <i>Alauda arvensis</i>		LC	jedinci hnízdění možné
slípka zelenonohá <i>Gallinula chloropus</i>		LC	jedinci hnízdění možné
sojka obecná <i>Garrulus glandarius</i>		LC	jedinci hnízdění možné
straka obecná <i>Pica pica</i>		LC	jedinci hnízdění možné
strakapoud velký <i>Dendrocopos major</i>		LC	jedinci hnízdění možné
strnad obecný <i>Emberiza citrinella</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
strnad rákosní <i>Emberiza schoeniclus</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
střízlík obecný <i>Troglodytes troglodytes</i>		LC	jedinci hnízdění možné
sýkora koňadra <i>Parus major</i>		LC	jedinci hnízdění prokázané
sýkora modřínka <i>Cyanistes caeruleus</i>		LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
špaček obecný <i>Sturnus vulgaris</i>		LC	jedinci hnízdění možné
volavka popelavá <i>Ardea cinerea</i>		LC	jedinci hnízdění možné
vrána šedá <i>Corvus cornix</i>		LC	jedinci na přeletu
zvonek zelený <i>Carduelis chloris</i>		LC	jedinci hnízdění možné
žluna zelená <i>Picus viridis</i>		LC	jedinci hnízdění možné

3. Mapové přílohy – výskyt ZCHOD rostlin

PP Ostruženské rybníky

EKOSFER Solutions, s.r.o., 2019
WMS ortofoto, ČÚZK, 2019

Výskyt indikátorových druhů živočichů

PP Ostruženské rybníky

dílčí plochy

1
2
3

4
5
6
7

8
9

0 100 200 300 400 500 m

EKOSFER Solutions, s.r.o., 2019
WMS ortofoto, ČÚZK, 2019

1. Fotodokumentace

jeřáb popelavý (*Grus grus*)

čáp bílý (*Ciconia ciconia*)

prvosenka jarní (*Primula veris*)

bradáček vejčitý
(*Listera ovata*)

žlutůcha lesklá
(*Thalictrum lucidum*)

černýš rolní
(*Melampyrum arvense*)

4. Literatura

GILL F.; DONSKER, D. (eds.). IOC World Bird List (v 6.1) [online]. 2016. Dostupné online <http://www.worldbirdnames.org/ioc-lists/crossref/>

GRULICH V. & CHOBOT K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.

HORA J. eds. 2010: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2005-2007. AOPK ČR, Praha, 320 s.

CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. LUSTYK P. eds. (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

CHOBOT K., NĚMEC M. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – obratlovci. Příroda, AOPK ČR, Praha, 34: 8–35.

KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. eds. (2002): Klíč ke květeně České republiky. [Key to the Flora of the Czech republic.] – 928 p., Academia, Praha.

ROTHMALER, W. (2009): Exkursionsflora von Deutschland, Bd. 3, Gefäßpflanzen: Atlasband.

<http://bigfiles.birdlife.cz>,

<http://drusop.nature.cz>,

<http://isop.nature.cz>,

Vyhláška ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb. ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.

Vyhláška č. 395/1992 Sb. Vyhláška ministerstva životního prostředí České republiky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Vyhláška č. 393/2012 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice EU 92/43/EHS O ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice "o stanovištích").

Směrnice Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků.